

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 39.

Trefschdeenā, 27. September (9. Oktober).

1872.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Ekspedihsija Westhorn I. (Meyher) grahamata bohdē Jelgawā.

Mahditajs: Wisjaunafahs sīnās. Daschadas sīnās. Tas jaunais līk-
tums. Par gohwju lohju lohpschānu. Kuldīgās Latweeschu dalle.
Schkirshānāhs. Jauna grahamata. Atbildas. Labības un pretschu
tirgus. Sluddinafchānas.

Wisjaunafahs sīnās.

Berline. Isgahjuschā ohrdeenā, tai 1. Okt. (19. Sept.),
notezēja ta deena, kas stary Wahziju un Franziiju meera no-
runnās bija nolikta par terminu preeksch tahdeem Elsas-Lottri-
neescheem, kas ne ar meeru ar to, ka taggad appatich Wahzu
waldības nahkuschī, appatich Franziijas gribb palikt. Tahdu
ihpachī Lottrinā effohi labdauds bijuschī un no Strafsburgas
wilsehta ween 4756 dwechteles pee Franziijas peeteifuschahs.
Wahzu waldiba scheem wisseem nu aisleeds ilgakt Elsas-Lot-
trinā us dshwi palikt un tohs speesch, lai eet us Franziiju dsh-
woht. To laudis nebij gaidijuschī un dohmajuschī un nu dasch-
lābs jau atkal meklejohi no Franziijas kluht wakā.

Jelgamneeki swebideenas wakfarā tai 24. Sept. tappa is-
trauzeri zaur basnizās pulkstern swamischānu, kas sīnātoja
uggunsgrēhku. Paslabban labprahitigi ugguns dshseji jau bija
pulsejuschees un ar sprizzehm un wisseem rihseem gattawi braukt
uggami dshst, te atnahza sīnās, ka uggunsgrēhks effohi tahlu
ahryus pilsehta.

Peektdeen tai 22. Sept. nomirra Jelgawās Kreemu drau-
des wezzakais mahzitajs prahwests Romanow k. 24. Sept. no
dauds laudihm un wisseem gimnastijas skohlas kungeem un skoh-
leneem pawaddihts, tappa glabbahs. Lai dufs gohda wihrs
weeglas smiltis. R. S—z.

Seema jau daschas Giropas daktas apmeklejuši. Wahz-
semmes milsu kalni (Niesengeb.) irr ar sneegu apsegti. Eng-
lantē 21. Septbr. sneegs labbi beesi sakritta, pehz tam nahza
kruffa, leetus un stiprs pehtrons. Schottlandē nahza ar ne-
redjetu westru leetus un pehz tam sneegs. Londonē no 20.
Sept. jau irr stipras salnas. Ap Tobolsku (Siberijā) jau
24. August sneegs stipri sīdīs.

No Belajas lihds schim tik 15 struhgas ar labbibu us Mihgu
nogahjuschas; agrakos gaddos bijuschas lihds 1000.

Tschernigowas gub. weenā aprīakti schogad peedsibwojuschī,
ka dauds dahrsos abbeles Augusta mehnesi ohrreis fahluschas
seedeht un lohri pilni. Bet usnahzis pakka fahltums tā ka seedi
isnihiluschī. Arri kursemme weetahm kirschi, sīni Septembri
seedejuschī, puppahm bijuschas ohrreis pahstēs.

No Nischni Nowgorodas sīnā, ka tas trefschais seelais
winnesis (40,000 rubl.) pee usdewu bilketu lohsefchānas 1. Juli,
irr kritis lahdam turrenes semneekam, bet schis gan mas ta
preeka no schih mantas baudijis, jo Kasanā fawu naudu sa-
nehmis aij preeka fahzis tik breekmigi dsert, ka no dserichānas
palizis sīms un nomirris. Deems Kungs mahzi muhs ar pa-
teizibu tawas dahwanas fanemt!

No Saratowas nahk ta behdu sīnā, ka turrenes (Katrin-
stattes) lutturu mahzitajs F. Distne irr koleera sīmmibā mirris.
Winsch bij dsunnis Sallazē Widsemme 1835. gaddā.

No Harwas. Deht ismekleschānas ta nemeera, kas stary
teem fabrika strahdneekem Krenholmā no dascheem nemeeri-
geem bij zelts, bij pats Iggaumu semmes gubernators, firsts
Schachowstoi turp nobrauzis. Kur mainu atradda, tas tappa
pahrlabbohts un islihts. Strahdneeki dewahs pee meera un
darba. Bet tilko gubernators bij prohjam, te daschi pah-
rgalwji sagrohhsija zittus, tā ka fahka atkal wezzahs sribdes lee-
tas zelt augschā. Nu irr saldatu pulki nosuhiti un tee waini-
gee zeeti fanemri.

No Ddēssas raksta 1. Septbr. par labbības tirgeem tā:
No Englantes irr nobhufchās sīnās, ka tur wahjas plauscha-
nas labbad taggad labbības tirgi stipri zekahs. To nu fahk
arri Ddēssā manihht un tirgus fahk zeltees. Bet waj warrehs
tahdi augsti pastahweht? Deewasim; jo kad Amerika un See-
mel-Franziija, kur lauki lohri labbi bij, fahks fawu pahrejo
labbibu us tirgeem doht, tad buhs tirgum jahriht. Italiija sa-
was wajadshbas jau Augustā eepirkuš un Deemwiddus-Franziijai
pahchai peeteek. No Ungaru semmes gan dsirdam, ka us turreni
wajadshs dauds labbības preeksch maisēs un sehklas, jo pa-
scheem nezif nau usaudsēs. S.

Daschadas sīnās.

No eelschjemmehm.

No Irlawas skohlas. Tai 31. August nofwinneja
schi skohla fawus 32. gadda swebhtus. Schoreis tee bij
ihfakti ne tā zitteem gaddeem, jo gribbeja arri tai paschā
deenā Sabtu basnizā dseedaschānas swebhtus turreht.
Pulstien 10. eefahkās skohlas swebhtki. Pehz nodseeda-
tas slaw- un pateizibas dseefmas „Teizi to Kungu, to
gohdibas Rehninu swebhtu.“ skohlas inspektors, Sa-
dowsky k., mahzibas krehslā fahpis, runnaja pahr 11. sw.
pehz waff. sw. atsw. Ewangeliumu, Luhl. 18, 9—14.
Schinni ruunā wiasch israhdiija, lai skohlmeisteri nau
Wariseerim lihdsigi; jo tas bij fawa pascha labbuma mih-
letajs, augstprahitihgs un lepus un winna Deewa aish-
schāna bij tilkai pawirschus. Muiteeeka pasemmibu lai
tee few par preekschshmi nemmahs, ja winni ar swebhtibu
fawā skohlā gribb strahdaht. Pehz pabeigtas runnas tap-
pa wehl pahri ferschas nodseedatas, tad eefahkās behrnu
pahrlaushschāna. Birnojā klasse jautaja pahr basnizās
stahstem, ohrā un trefschā pahr bihbeles stahstem. Tad
skohlmeisters Schurewsky k. fawā ruunā israhdiija, ka
skohlas mahzibas tad jo labbi weizahs, kad behrnu wez-
zaki un skohlmeisteri pee schi darba lohpa weenprahitigi
strahda, ka behrni arri pehz no skohlas isgahjuschī mahzi-
bās un sīnāfchānā peenemmahs: 1) Kad wezzaki faweeem
behrneem labbas un derrigas grahamatas eegahda, 2) kad

tee pee grahmatu krahtuwehm, kas taf dauds weetas preeksch lassifchanas eezeltas, peebeedrojahs un 3) tad tee arri no dseedaschanas beedribahm ne-attraujahs. „Lai Deewu wiffi lihds“ nodseedajufchi, Sachtu mahz. un Kandawas apr. prahwests Bilterling f. ar fwehtifchanas wahrdeem un Tehws muhs fapulzejufchohs weefus atlaida. Dseedataji brohlastu eelohduschi steidsahs ar wiffieem zitteem ffohlahs un dseedaschanas draungeem uf Sachtu basnizu, kas no Zrlawas ffohlahs 4 werstes tahlumä. Pulksten puszeff diwös eefahla ar to dseefmu: „Deew’s Kungs irr muhsfu stipra pils.“ Ko lihds 150 dseedataju ar ehrgelchm un 22 instrumentehm lihds spehletu dseedaja. Tad dseedaja ar instrumentehm pawadditu 1) Dahw. ds. 147, 1. „Teizeet to Kungu.“ 2) Motette ar ehrgelchm: „Kungs dohd mums firsnig eefahroht pehz tawa namm.“ 3) Esaijas 60, 13. ar instrumentehm: „Zellees un tohpi apgaismota.“ 4) Esaijas 40, 1. 2. ar ehrgelchm: „Eepreezait, falla tas Kungs.“ 5) Dahw. ds. 24, 7. no Gluck: „Zuhs pasauls wahrti atweratees.“ 6) „To Kungu teiz ar ehrg’lu flannahm balsihm.“ 7) „Schi irr ta Kunga deen.“ 8) Klötenkonzert no Minck, ohtru un trescho dalku spehleja Behting f. uf ehrgelchm. 9) 95. Dahw. ds. no Grell. Schi beidsama bij no wiffahm ta garrata un grubtala un lä musika pratteji leezinaja, arri ta wisjaulaka. Bet arri wiffas zittas dseefmas — lai gan no tahm daschas klausitajeem bij passihstamas — kohfchi flannedamas wiffu firdis eepreezinaja. Zeela pateiziba tadehl Behting un Franzmann kungeem, kas pee schi darba dauds puhlina un laika bij tehrejufchi. Zeela pateiziba Jaunpils, Struckteles un Ritterchaftes dseedataju kohreem un winnu waddoneem, kas uf scho dseedaschanu bij kohpā beedrojufchees. „Ta bij mannim pirma reisa tahdu jauku garrigu konzerti no tautas brahkeem dseedatu dsirdeht,“ tā dasch labs fazzija. Genahkufchi bij lihds 120 rubl. Lihds 50 rubl. bij istschreti par programmu un biffetu druffaschanu un par dseedataju pameelofchanu. Bar atlikkufschu naudu gribb pirkt wajadstigas instrumentes preeksch Zrlawas ffohlahs musika kohra. Ap pulksten 4. dewahs wiffi leela garrā rindā uf Zrlawas ffohlahs preechm, kur jauka weeta preeksch laizigu dseefmu dseedaschanas un dantfchu spehle-fchanas bij ismellela un preeksch tam fataisita. Pusdeenu paturrejufchi nahza pulksten 5. dseedataji ar faweem karrogeem un no musika pawadditi uf dseedaschanas weetu. Ufdseedaja wispirms: „Deew’s fargi Keisaru.“ — „Deew’s ustur Keisaru.“ — „Deew’s fwehti Kursemmi“ — „Schurp, schurp, tu dseedataju bars“ — „Uf preeka fwehtkeem beedroht“ — „Latwju dseefma.“ Pa starpam atkal spehleja un jauni laudis arri labpraht danzoja. Ritterchaftes dseedataju kohris usdseedaja no Zimses „Dseefmu rohtas“: „Puischi meitas apfuhdseja“ — „Gelsch mescha bij weens nams“ — „Es stahw’ uf angsta kalna.“ Wezs un wezzahs tautas dseefmas uf 4 balsihm dseedatas klausitajeem til lohti patikka, ka wiffas bij ohttreis ja-dseed. Nowaklareds usnahza leetus sturme, bet drihs atkal pahrgahja. Atkal dseedaja un spehleja, kohlōs palahrtas raibas lampas tumfcho weetu par it gaischu padarija. Bet pulksten puszeff 8. fahla til stipri licht un

pehrkons rihbinaht, ka wiffieem ar leelu nepatifchanu bij jafschkirrahs.

Noschehlojam lohti, ka nebij ahtrakti zaur awisehm schi konzerte issluddinata, tizzam teefcham ka tad dauds wairahl arri no tahlalahm weetahm uf scheem dseedaschanas un ffohlahs fwehtkeem buhtu abraufufchi. Lai gan 2 nedetas preeksch tam bij zeen. awischu apgahdatajam par to raffihts un luhgts, tad tomehr schi sinna tad til laudis isnahza, kad schi fwehtku deena jau bij pagallam. *) Noschehlojam arri, ka tai deenā nebij ihsti jauks laiks. Zau no pascha rihta reisu reisahm lihjinaja, zaur ko gan dasch labs mahjās palikka. Preeksch til jaukas dseedaschanas bij gan labbahls laiks un wairahl klausitaju jawehlahs.

Rihgas saldatu spittalds daschi saldati ar balkahm apflimmufchi un polizejas waldifchana issluddina, ka nekahdi leeki zilmeki netaps lasaretē eelaisti, pirms bakku fehrga buhs mittejufees.

Behterburgā 14. Septbr. Sitni tirgus platscha mallā irr stuhra almins likts jaunai ewang. lutteru basnizai.

— „Wald. finn.“ israhda, ka 10. September wehl pa wiffu Kreewu walsti bijufchi 5400 koleera flimmeeli; kas pa dalkai Behterburgā un Masflawā, pa dalkai Rije-was un Podolijas gubernās; zittur til retti flimmi wehl atrohdami.

Uf Sewastopoli bij abraufufchi diwi Englantes karra wirsneeki, kurreem irr usdohts, usmekleht un peefihmeht wiffas tahs weetas, kur Krimas karrā krittufchi Englan-deeschu saldati aprakti. Gribb wiffas schihs weetinas pahrtaisht jaukās kapschtās; preeksch wiffieem krittufcheem kohpā tad wehl gribb zelt leelu peeminuas sismi, uf ko Englante dohd 600 tuhft. rubtu. Englandeeschu weefi tappa uf to smalkako usnemti un pa mallu mallahm iswadditi.

No ahrfemmemh.

Wahzjemmē Kelnēs pilfchēta schinnis deenās bij koh-pā fanahkufchi dauds wezkattoli no daschadahm semmehm, gribbedami pahrrunnaht un beedrotees uf weenprahtigu prettizihihni-fchanohs pret tahm daschadahm jaunahm kattofu mahzibahm, tā pahwesta nemaldibu u. z. kas nahl gan no Rohmas, bet nefaderr ar wezzu wezzo kattofu tizzibu. Sawā pehrngadda fanahkufchanā Minkēnē schee wezkattoli bij wehl ittin rahmi, gribbeja til atstumt to jauno tizzibas gabbalu par pahwesta nemaldibu un zittadi palikt appalsch faweem biskapeem pee wiffas taggadejas kattofu basnizas buhfchanas. Schogadd tee nu ranga eel stipru sohli tahlahf. Winni falla tā: Dauds waldifchanas ar skaidreem raksteem no fawas puffes jau irr isteikufchas, ka ta jauna mahziba par to p. nemaldibu netaf nepeefriht pee kattofu tizzibas un ka tee, kas tai gribb tizzeht, paschi atschkirrahs no wezzahs kattofu basnizas. Tapehz tad nu tee Kelnē fanahkufchee wezkattoli, kas irr tee ihstee kattofi, usluhds wiffas waldifchanas, lai schihs darra pehz faweem wahrdeem, lai nepeefstahw ilgahf tohs atlikhduschohs kattofus, bet tohs ihstohs, kas turras pee wezzas basni-

*) Issluddinafchana man rohtās nahza, kad 34. Nr. jau bij noslehtgts, tā tad til spehju to 35. Nr. nesf. Latv. aw. app.

jaõ mahzibahm. Nu wezlattoti peepraffa, lai winneem atwehl fawus biskapus zelt un fa schee lai stahj tais weetas, fur taggad sehich tee atklichduschee nemaldneeki, lai scheem wezlattotu biskapeem eerahda wiffas lattotu basnizas, draudses, eenahlschanas, basnizas ruffus u. t. j. pr. Ar tahdahm preekschälifchanahm gribb eet pee tahm dashadahm waldibahm. Ta leeta nu irr ta, kad to wezlattotu jau buhtu leels pulks, warbuht leela pufse, tad gan schahdi wahrdi buhtu kahdä swarrä, bet kamehr to til mass pulzinsch, tamehr gan retta waldiba us to dohmahs pehz wiannu prahta fagahst wiffu lattotu basnizas buhschanas lahrtibu. Wehl pahwestneeku partija stahw kà muhris un wezlattoti pee wiffahm jaukahm ruanahm tomehr nezil gaischi un spehziigi wehl nesajehds, kas ihsti buhtu darrams, lai peefek pee flaidra ewangeliuma. Wiffas nodarbofchanahs, kà tee isklichduschee un atfchirtee warretu weenä gannamä pulkà fadohtees, irr tuffchas, ja nedohd leezibu, ka tas til warr notikt, kad stahj ap to schlichstu, nesajauktu Deewa wahrdu awotu. Wehl arri wezlattoteem lihv klahd dauds pasauls prahta un zilweku gudribas zeenafchana. Tahdas dohmas mums nahza, kad lassijahm, ka Helnes fapulze tappa flehgtä ar to fleegschanu: „Sweiks muhsu presidentam Schulte!“ (professeeris Schulte no Prahgas bij par preekschfehdetaju). Pee tahda darba buhtu gan ahtraki peekrittis sweizinaht: „Osiannah tam Dahwida Dehlam!“ Al muhsu spehziinsch lohti wahjisch, — bet — Ta ellons paliks warrens.

Sakschu kehniu pahris 21. November schinni gaddä swehtihis fawas selta kahsas. Abbi irr dsimmuschä weenä (1801) gaddä, un irr 71 gaddu wezzi. Us schihm gohdibahm buhschoht arri gaidiht Wahzu un Austruas keisarus.

No Bairijas. Gassers, kam kehniusch bij usdewis, jaunus ministeru fungus famelleht, kas gribbetu waldibu tä west, ka Bairija lai netohp wis til lohti par dalku no Wahzsemmes eestattita, bet wairahf kà ihpafcha semme, kas us fawu rohku dshwo, nau wis warreis draugus atarast un irr no kehniia atkal atzelt. Taggad nu Fretschneram, kas jau bij weens no ministereem, un kas irr pasihstams kà tahds, kas no firds preezajahs par Wahzsemmes saweenofchanahs, irr usdohts ministerus famelleht un schim tas arri nebuhs gruhti. Daudseem gan tas bij lohti nepatihkami redseht un dsirdeht, ka pee tahda nodohma, kas weenotai Wahzsemmei pretti strahda, ne-useet wairs nezil swarrigu wihru un palihgu. Tur buhs atbilda Frantscheem un zitteem eekschligeem walsts eenoidneekem.

Frantschi fahf pee Italeescheem wiffadi trihtees; bij jau daschas rohbescha strihdes un taggad atkal stikkis Rohmä. Italeesch bi nofpreeduschä pee weenas Rohmas pils uslahrt peeminnas tahfeli par peeminnu tam flawenajam dabbas gudrotajam Galilei, kas pirmais to gudribu laudis laida, ka newis saule greechahs ap semmi, bet semme ap fauli. Toreis pahwests scho mahzibu par welna mahzibu nosaufdamas likka Galilei par to zeetumä mest. Taggad nu gribb wiannam peeminnas sihmi zelt, bet Frantschu ministers aistraktijis, ka tahda leeta warroht pahwestu kaitinaht, lai tapehz to nedarroht. Ta pils peeder Frantschu

zijai, bij tapehz jaklaufa, bet duzmas Italeescheem leelas, dsird ka effoht tahfeli ohträ eelas wuffe pakahruschi.

Par Sweedru un Norwegu semmi kehniusch Oskars II. fawu waldibu usnehmis un pawalstneeki tam uitizzibu smehrejuschä. — Stokholmas basnizäs zauras 6 nedekas fiarp pulkst. 12. un 1. pusdeenä ar pulsteneem swannihis par nelaide kehniu.

Turku sultans bij fawu ministeri Dschemil Pascha us Odesu subtijis, lai winna wahrda tur apfweizina Kreewu Keisaru, kas no Berlins nahdams zaur Odesu brauzä. Dschemil wiffu to isdarrija un laipnigus wahredus dabuja atpakkal preeksch sultana, bet tam nebij wehlehts pascham tohs sultanam nonest; jo atpakkal brauzoht us Krafne dselzjeka staziones peepeschi ar schlakku irr nomirris.

Par koleera sehrgu. Italias waldifchana irr us Englanti nofubtijusi kahdu rakstu, ko kahds Italias professeeris (Pelizzari), kas ilgu laiku koleera sehrgu isdibbidoms darbojees, faraktijis. Scho rakstu gribb subtiht us Indiju, fur koleerim ihstais perreklis irr, lai tur to pahrbauda, waj professeera lunga eewehroschanas nebuhs pareisas. Winfch mahza tä: Tas koleeris tohp isperri-nahts purwainäs, milläs weetas un wiannu warr atkal isdeldeht ar „kininu“ (ruhhtais pulwers, kas arri pret drudsi tohp dohts). Italiä to dauds purwu apgabalds isprohwejuschi, nehmuschi purwu twaikus un kad tohs noslohdsijuschä, tad atradduschä ar wairojamu glahsi, ka tur eekschä mudscheht mudschejis ais wiffadahm masu kustu (Infusionsthiere) dschwibahm, til lihds tad nu irr „kininu“ laiduschä wirfä, të wiffas dschwibas bijuschas us reisi beigtas. Taggad nu gribb to paschu ismehginaht arri Indijas upmallis un flimneeku nammös, fur koleeris ihsti salko, ja tur tahdas pat dschwibas pamannihis un atkal rediehs, ka kinins tahs nobeidt, tad buhs koleera sakne useeta, prohti, ka ta zeltahs no kusionischeem, kas zilwela eekschäs eemettahs un tur dschwibu fapohsta. Tad nu arri buhs sahles pret schahdeem kustoneem. Lai Deews peerahda palihdsibu pret scho breefmuigu kaiti!

Wahzu keisaram Wilhelmam preeksch kahda laizina kahds selta kallejs peedahwaja dahrgu alminu un pehrku rohdu un prassija par to 14 tuhst. dahlderu. Undelmannis bij to laiku ismeklejees, fur krohna prinzeffe gaidijahs un dohmaja, ka keisars preeksch winnas to dahrgu rohdu atpirks. Bet keisars to apluhkojis fazzija: Ne mannu nihlo, tahdas dahrgas leetas mehß nespehjam eegahdatees, tur jums ja-eet pee teem bagateem schihdu kaufmanneem, tee tahs warr nopirkt. Uu pateesi taggad fiano, ka schi patti pehrku rohda no kahda bagata Berlins schihdu kaufmanna irr pirhta par 16 tuhst. dahlderu, ar lo wihrs fawu gaspaschu gribbejis eepreezinaht. S.

Tas jaunais likkums,

pehz kurra nahkoschös 3 gaddös Kursemme tahs walsts prestandu nau das malfajamas, irr gan Kursemmes gub. awises wahrds pa wahrdu isfluddinahts, bet kad nu gubern. awises rettais rohka dabuhn un jafalka, ka schahdi nau das likkumi irr lohti gaischi laudihm ja-eeteiz, lai tee

nemaldahs ar dohmahm un ar darbeem, tad gribbam schi wehl ar pahri wahrdeem to paschu liffumu laudihm isteikf. Dee tai liffumâ peefaultee 75 kap. f., kas no latras dwehfeles jamakfa, buhs ta walts prestandu makfaschana, ta patti makfa, kas lihds schim bij 1 rubl. 7 kap., ta tad schi walts prestandu summa preeksch latras dwehfeles no 1 r. 7 l. irr pamastinata us 75 kap. Bet bes schihs dwehfeldu nodohschanas preeksch walts prestandem irr wehl ta ta nofaukta „dwehfeldu nauda“ wisseem jamakfa. Schi makfa nau ne zaur kahdu liffumu nozelta. Winna istaisa 2 rubti un 4 kap. par latru nowadda revisiones dwehfeldu, weenalga waj tee peerakstitee irr dshwi waj mirruschi, wezzi waj nespehzi. Schi nodohschana irr tapat jamakfa la lihds schim. Saprohtet labbi: Pirmâ kahrtâ irr jamakfa 75 kap. no dwehfeles walts prestandôs un ohtra kahrtâ tee 2 rubt. un 4 kap. dwehfeldu naudas, kas istaisitu lohpa 2 rubti un 79 kap. Bet nu nahl wehl ta leeta klah: Nweenâ pagastâ nau tik dauds to makfataju la to revisiones dwehfeldu un tatschu wissam nowaddam lohpa irr janomakfa ta nolikta summa; zaur to tad nahl, la pee galwas naudas reparteereschanas ta makfa us makfataju dwehfelehm isnahl leelaka ne la 2 r. 79 kap. Un tur wehl nahl klah wissas tahs naudas, kas zaur pascha nowadda wajadfibahm zekahs, la fkehweru un amata wihru lohnes, teefas un floblas wajadfibas u. t. j. pr. Ta tad pehz wissas taifnibas isnahl, la ta galwas nauda newarr tik masa palikt, la to latrs wehletohs; bet winna tohp us to smalkako un masako aprehinata, la to latrs sawâ nowadda waldiba warr ar pascha azjihm dabuht eeluhloht. Ta tad kas jaunais liffums nau it neko zittu pahrgrohsjis, la tik ween to walts prestandu makfu. Tur krohnis irr dalku uslizzis us semmes deffetinahm un par to tad teem, kam semmes nau, irr pa 32 kapeik no dwehfeles atkrittuschi noht un wehl 1 kap., ko lihds schim wajadseja gubernas prestandôs makfah. Ta tad pawissam ta atweeglinaschana buhs par 33 kap.; bet wissas zittas makfas irr bes kahdas atrunnas pehz liffuma jamakfa.

No tahs uslikthas gruntsnaudas weena dalka (8 kap. ir no deffetinas) ees walts prestandôs un ta ohtra dalka (3 kap. ir no deffetinas) paliks preeksch gubernas prestandem.

Essam scho leetu wisseem lassitajeem preekschâ liffuschi, lai latrs finn, kas tam jadarra un negadditohs ne weena, kas ar tuffchu prettoschanohs tik sawai waldibai grubtumum darra un pats wehl mainâ kriht.

Par gohwju lohpu lohpschannu.

2.

Silles, jeb ehdescha kastes es gluschi prastas liffu taifht, us to ween wehrodams lai barriba bohja ne-ee; tapehz es wianas ittin semmas liffu eerikht, ta la lohps sawu barribu it la no semmes mutt warr fanemt.

Lohpam ehdoht buhs muggurai, kallam un pakausim weenâ augstumâ stahweht. Tas newarr zittadi buht. Zo kad Radditajs lohpm eerahdijis, lai kas ar sawu mutti

no semmes barribu melle, tad wianam arri kuhis irr weeglahf no semmas filles, ne la no augsti pazeltahm reddelehm pee barribas peekluht. Zo lohps no reddelehm barribu wilkdams to sem kahjahm sawelt un tad no semmes ehd, zaur ko barribas labba dalka bohja eet.

Silles jeb barribas kastes irr 12 pehdu garras, 2^{1/2} pehdu augstas un 3 pehdu plattas, ko lehti warr zelt un zillahf un irr stipras, ko ilgus gaddus warr bruhleht. Bet lohpu fuhdi stalli paschi no sewis ween lihdsiga beesumâ islihdsinajahs, bes kahda ihpafcha darba.

Bapreeksch 2 abschi jataisa no trim stubburineem, kas 4fantaini. Latra kante 6 zolli resnumâ, kas lai filles galdus faturr. Dee 2 stubburini no 2^{1/2} pehdas garruma irr ar to trescho stubburinu jeb schkehrsli kalaischami lohpa, ta la tahs stubburinu kahjas 2 pehdu plattumâ weena no ohtras atstahw. Kad schkehrschla issalzetohs gallus, kas latrs 6 zolli garri un 2 zolli bees, abbejôs stahwstubburinôs eekall, tad tahds ahsis lihdsinajams latiniskam bohstaham H. Ka eelaiske schkehrschla galli pee-urbjami un ar tappahm aisdennami, lai kahjas neschohbjahs, irr sawrohtams. Nu wehl wajadfibgs, ko jau eepreeksch warreja darriht, no kahju stubburinu jeb rohtschku wirsgalleem no ahrpuffes schkaufnes schloht, widdus puffe lihds schkehrslim schtaubeniski issahgeht ruhmi, kas 1^{1/2} pehdas augsta, un augschgallâ 12 zollu plattaka par schkehrschla garrumu. Kahju augstums no semmes lihds schkehrslim isneff 6 zollus, schkehrschla beesums arri 6 zollus; tad nu filles dibbens no semmes stahw 1 pehdu augstumâ.

Diwus tahdus abschus nostahda 8 pehdas aistattu weenu no ohtra, tad 12 pehdu garru un 2 pehdas plattu sawuhgetu galdu us teem abschu schkehrschleem ar tappahm pee-urbj fillei par dibbeni, pee tahm abbejahm abschu rohtschlahm, kas no wirsgalla lihds schkehrslim fliddeni issahgetas, ar tappahm abbejôs mallas sawuhgetus galdus peekaufsta un tohs gallus ar galdeem aisseetina, tad barribas fille irr gattawa. Abschi taifami no fihtta lohka. Weidsoht filles wirsâ reddeles taifamas no 2 kahrtihm, kas 12 pehd. garras un 3 pehd. resnas un 7 appaleem un 2 plakkaneem reddeku schkehrschleem, no la tee pirmajee pa 1 zollu resnumâ, bet tee pehdejee 2 zollu plakkanska plattumâ. Dee 2 plakkane schkehrschli leekami abbejôs gallôs, bet tee 7 appalee ir par 15 zollu starpâ, kas us to derr, lai lohpi to barribu, ko fille eeleef, sem kahjahm nedabu wilkt. Reddeku galli gull us abbeem filles gallu galdeem, tadeht no scheem tikdauds ja-atgreesch, waj ja-atehwele, zil reddeku gallu schkehrschleem ruhmes wajaga. Kad reddeles us filli peepaffetas, tad tahs weenas kahrtis abbejôs gallôs klambari no plahnas schinnu dselles (Bandeisen) par engeem ja-usnaglo, ta la reddeles, ta la lahdes wahlu, warr atwehrt un aishwehrt. Reddeku atwahschamâ mallâ pee kahrtis weena waj dimi stuttes eeriktejas, us ko reddeles, tad winnas deht barribas eelischanas tohp atwehrtas, atstuttejahs. Kad barriba fille eelikta, tad reddeles aishwert wirsâ un abbejôs gallôs ar klinkem jaaischauj.

Tahdä wihsē lohpi no semmahm fillehm barribu muttē lehti warr eenemt, bes ka to sem kahjahm wilkufchi un is-faisijufchi. Barriba sille sem reddelehm, nekahdä wihsē nefagandejahs un irr weenumehr ehshanai derriga. Tahdas reddeles warr 2 barrotajas lehti atwehrt un aifwehrt. Darbs lehti idarrams un labbums no ta leels.

Par lohpu barroschanu runnajoht gribbu peelikt to, kas pee schi darba ihsti wehrä leekams:

- a) Seemä pee mums lohpus trihs reis par deenu mehds barroht, un ikreis lohpan barribu no weenas paschas sortes — lai buht rudsu waj waffaraju falmi, kratteklis, pellowas, feens wai abholinisch, — tik dauds likt preekschä, zit tas spehj apehst. Bet labbah! irr, kad lohpeem katra barroschanas reise, trihs riktes zittu pakkat zittas preekschä zest, prohti, pepreeksch to zeetako barribu: waffaraja falmus, tad to, kas ehdeligahs: pellowas, kratteklis un beidscht to wisgahrdako barribu, abholinu.
- b) Katru reis, pirmis ne ka barroschana fahlahs, sille, jeb barribas kaste no smiltim un puttekleem tibri ja-iflauka.
- c) Sohti labbi un lohpeem neffelihgs irr, kad ihpaschi to zeetako un paslikto barribu ar fahlijumu aplaifsa. Sahlijumu ar flohtinu karribai ussprizze tad, kad to effeles greeesch. Tahdu barribu lohpi ar gahrdu mutti ehd un arri wairah! dsirras nemm pretti. Katram lohpan ildeenas weenu lohtinu fahla dohdams, par gaddu preeksch ikweera 12 mahrz. istehrest; bet atmakfa buhs leela.
- d) Effeles fagreesä barriba lohpu jo labbah! usturr. Us effetu greeeschanu, ta Amerikas masa effetu greeeschama maschine jo deriga rahdahs.

Schahdu effetu greeeschamu maschini, ko dauds Kursemneeki fewim jau sagahdajufdees warr Keepaja pee dsellu leetu fabrikanta Harmen i dabuht pirkt, kas pehz Amerikas maschinu modella taifita. Diwi eeschlihbis eesohbotas walzes to par effelehm greeeschamu barribu, no kastes iswelk ahrä, ko weens nascha asmins, kas ar 6 skruhwehm peezeetinahs, ar toesohbotu waltfchu palihgu, ka ar schkehrehm effeles fagreesch, kas 1 zolla garrumä. Kad nascha asmins atgreeses un ne-asf palizsis, tad ar tahm 4 skruhwehm (kas us toeriktetas, lai to asmini ka grihb, waj augstah!, waj semmah! warr stelleht) to ne-afso asmini pret abbeju waltfchu widduzi ufstelle, un nu to maschini atschgarni greeesch. Walzes eesmehre ar magkeniht schmirgela un eljes, id nascha greeeschamee sohbi it ka pee gallodas waj tezzela asi isflihpejahs.

Tahda maschine lihds ar atweeschanu makfa 35 rubl. Pee effetu greeeschans wajag 2 strahdneeku, weena kas to barribu eelaisch, un ohtra ks flohki (kurbel) greeesch, lai maschine sawu darbu warr schahdaht. Barretum runnah par leelafahm effetu maschinehm, ar ko weenä paschä minutē pilnigu puhru effetu 10—12 mahrz. smaggumä warr fagreesch, bet tahs irr lauds dabrgakas, ko semturri masas wirtschastis nebruhles.

Weenu zollu garras effes preeksch barribas irr deewsgan derrigas, bet kad winas sirgeem pee ausahm grihb

peemaisht, tad labbi buhs, kad tahs ausu garrumä warr greeesch. — Bet, kahds labbums atlezz, kad barribu effeles fagreesch? — Tas labbums irr tas, ka tee barribas smalkumi, kas lohpu usturrai paschi tee labbakke, ne-issahrstahs, ta ka to ihpaschi pee abholina warr redseht, kad to reddeles lohpan dohd preekschä. Tur no reddelehm raustohst nokriht abholina galwinas un lappinas, lohpan kahju preekschä, kur tohs fuhdös eeminn; bet no fagreeschahm effelehm nefas bohjä ne-eet.

Gohwju lohpeem pahrlieku ihfas effeles, ihpaschi pee gremmoschanas nederr; jo lohps tik dauds feekalu newarr islaif, ar ko tahs par derrigu gremmolli us norihshanu fawihakt. Bagarras effeles masah! feekalu pagehr.

Ar scho maschini warr weegli fagreesch ne ween nekultas aufas un wiffadas dahrsu fahnes, bet arri tohs zeetohs fahtinus, ko ne retti seenä atrohn.

Maschini ufstellejoht us to jarauga, lai weens schkehrlis pee appafschejahm kahju lattehm tohp peezeetinahs un tad ar kohka fkruhwi pee semmes pee fkruhwehts, ka lai machines weeglais pakkalgals kuhlinds nemettahs us preekschu, zaur ko waltfchu as, pee ka schwungrats peezeetinahs warr apflahdetees.

Barriba ne zittadi, ka ween ar greefeem, kurweem, waj eeksch maifseem janesch lohpeem us ehshanu.

(Us preekschu betgums.)

Kuldigas Latweeschu balle.

Kuldigas Latweeschi bij tik laipnigi bijufchi, 30. Augustä deenas wakkarä rahtsnamma istabas Latweeschu balli isrihkoht; tiklai schehl, ka newarram neko ihsti teizamu par winnu sinnoht. Balle schejenes Latweescheem paswefcha, bet schös laifdös, kur lihds ar mahzibu arri smalziba jawairojahs, par derrigu usskattama leeta. Bet akurah! schi swarriga leeta, — smalziba — schoreis Kuld. L. ballē mas bij mannama. Kadeht? — to laffitaji tuhlin warehs noprast. — Kursch sinn, ka tahdä sapulzē no simteem gohdigu zilweku warr arri negohdigi pulkā rastees, tas nekauosees, dsirdejis, ka sapulzes preekschneezibai polizeja pee rohkas, nekahrtigohs, ja gaddahs, prohlm flappeht. Bet kad polizisti par kahrtibas usraugeem zelti, ka tas Kuldigas Latw. ballē bij, — tas tak drufku ehsmigi no isflattes. Kadeht to eepreeksch nedewa sinnoht? tad tak buhtum warrejuschi ballei laut sawu magneta spehku pomehginah! Wiffas nekahrtibas fakne bij kahrtibas usraugu nekahrtiba un rupjiba mellejama. Weens no kahrtibas usraugeem kahdam dallibnehmejam, kas pee dantschu sahles fleegschna meerigi sawu papirofi smehleja (dantschu sahle tikka pa drufkam smehlehts, arri preekschneeziba patte to darrija) eedrohshinajahs papirofu is rohkas raut, draudedams, ka atfaukschoht saldatas un liffchoht „eespundeht“, ja wehl smehleschoht. Ufkehstais usmelleja preekschneezibu un tai sinnamu darrijis, kas notizis, pagehreja no tahs, scho ka preeksch sapulzes eewainotu, arri preeksch sapulzes attaisnoht, kas arri notikka; bet ar to preekschneeziba wehl newarreja stridneem gallu darriht, kas tahdas rupji-

bas deht weefu starpâ zehlahs. Râ gallâ islibkufchi, par to nesinnatu dauds fazzihht, tadeht, ka pats balli pee laika atstahju.

Drusku pee mainas preefschneeziba arri dantschu isrih-
koschanas deht. Ruhdsam, zittâ reisê bukku par dahrsneeku
nezelt. Dantschu isrihkotajs warbuht gan mahzeja labbi
danzohht, bet nemahzeja dantschus pa lahrtai isrih-
kocht. „Err Rehnich, sie bestellen es widder nok das
franksehse“ — tikko to dsirdejis, tã mans „Rehnich“ kã
pats weefuls zaur weefu pulku pee musilanteem klahht, at-
kal franksehse bestellen. Un wai tam, kas zekã. „Wek,
wek, wek!“ un tuhlin pa kruhtim arr', kad nau us peh-
dahm „wek.“ — Ruhgtum, nahkoshã reisê til dauds
franksehses nestelleht, jo franksehse nau teateris jeb kasaz-
lis, ka tur warretu pufse no weefem, — kas tak wiffi bij
nahkufchi, ar danzoshanu pa gohdam palustetes, — stun-
dahm nobrihnotees, kamehr ohtra pufse pa franksehse puh-
lejahs. Ar diwi jeb trihs franksehsehm buhtu pa til ihfu
balles nakti deewegan. Un tad arri islubgtamees, us
nahkoshu reisi tahdu grubstischanohs un blaustischanohs
mahjãs pamest. Rã tur lai weefi kã peeklahjahs smalki
pakluffi fawã starpã farunnojahs, fur lahtibas usraugi
pafchi kã pa tirgu dsihwo?

Weefu starpã sinnams arri netruhka tahdu, kas us
wiffadu wiffi raudsija parahdiht, ka pa wahziffi proht,
lai neturr par „bauri“. Par prohwi. Kung: „Vrei-
len, bitten sie franksehse tanzen!“ Bet dahma: „Waj
tad juhs neprohteet dahmu pa latwiffi us danzi uslubgt,
teefcham tas neklahkohs jums, fche us Latweefchu balli pa
wahziffi runnaht.“ Kung: „Ruhdsu juhs, nenemmeet
par launu, es neweenu reistau wais tã nedarrifchu!“ —
S la wa tai, kas nekanejahs wis, fawu mahtes wal-
lodu kã peenahkafhs zeeniht!

Balli no labbahs pufses apflattoht, bij pamannams,
ka winnã, kad dantschu direktori un zittus lahtibas us-
raugus atskaita, ne atraddahs ta neubshana, kas Kul-
digas aprinka eedshwneekus — no muishneeka libds na-
bagam zauri — no zittem Kursemmes eedshwneekem
schkir, prohti ta zenschanahs, ka weens waj zaur бага-
tibu, lahtu, amatu u. t. pr. ohtram ikrihscha leef
kreetni mannitees, ka Winsch dauds pahrahks par scho.
Satikkahs it labbi; sinnams, pee kontroleereem paschausta
wadmala stahweja masakã wehrtibã ne kã fabriku darbs. —
Weidsiht wehlejamã, ka weefus pee kaffes laipnigaki fa-
nemtu. „Rã juhs fauz“ weetã warretu labbahht fazzihht:
„Ruhgtu juhfu wahrdu.“ — Mums weefem tas nau
weenalga, kahdu zekku Latw. balle usnem. Zerram nah-
koshã reisê Kuldigas Latweefchu ballê wairahl smalz-
bas atrast.

E. Wiegner,
Sneppes stohmeister.

Schkirshanahs.

Netti til swarrihgã parahdahs
Mums listens, kã eefsch schkirshanahs,
Kas irraid marriga pateef:
Tapehz mehs skumji schkirramees.

Til brihtiasch ween, (kas turrans swehts.)
Preeksch schkirshanahs mums nowehlehts, —
Un tomehr brihtiasch schis daschfahrht
Jo ilgi fawu warru rahd'. — —

No kahdahm jausmahm pahraemts kluht
Pee schkirshanahs — kad aff'ras pluhst: —
Do skaidri fapraft warr til tas,
Kas schahdu truhwu baudij's pats.

Tai brihdi nahkafhs wiffai grubt,
No fawas pufses schkirram kluht;
It wifs tad leekafhs labbahks tur,
Ne kã sweschumã — jeb kaut fur.

Skarris zilweks, schkirroters,
Zr mihtabts, ne kã islizzees, —
Skarris wahrdiasch, kas teef teifts,
Tohp wairahl zeenã, wehrã list.

It ihpafchi tohp dahrgi tad
Mums muhsu wezzeti un radd',
Kas mums dauds mihtib's rahdj'fchi
Un par mums miht gahdj'fchi.

Zit mihta tad ir tehwiã,
Zit mihta tehwa mahjina; —
Skarris stuhrihts gahdina,
Ka dsintene irr jãena.

Un tã dauds skunjas pahraemnt muhs,
Kad nahht tas brihts, fur schkirtees buhs:
Mehs juhtam firdi schehlabas,
Kas ispsesch gaujas affaras.

Tad schkirramees ar nopuhrahm,
Dauds „Deem paligu“ wehledam': —
Schis firdis mums apmeerina
Un muhsu behdas nasina.

J. Tschikste.

Janna grahmata.

No tahs sen gaiditahs latweefchu wahrdnizes ta pirna
dalla (latw. — wahz.) ko relaika bislaps Ulmanna tehws
pats wehl dabuja libds gallam iswest, irr nupat no druk-
kas isnahkufi un buhs wiffis grahmata bohdes par 1 rubl.
20 kop. dabujama. Winms wirsrahts irr:

Lettisches Wörterbuch. Erster Theil. Lettisch-
deutsches Wörterbuch von Bischof Dr. Carl Christian
Ulmann, emeritirtem Vice-Präsidenten des ewangel.
lutter. General-Consistoriums zu St. Petersburg.

Ta ohtra wahz-latwiffka dalla wehl nau pawiffam pa-
beigta un til pehz kahda laik warrehs tapt drukkata.

Atbildas.

M. B. — J. Kad abbi lohã to dsesminu rindu va rindat is-
eerum zauri, juhs pafchi fazzitu, prfch drukkas ta nau. Nei tai leetai
ta wehrtiba, nei dohmahm dshkums, nei wallodat trahschnum. Juhs no
fawas weetas warretu dauds labbahkman scho to rakstib un pasirakob.
Dsesminu man irr leela kaudse, ir labbahkã, kã juhfejãhm japaleef
gullam; scho nebel ween atnahja 11 starp tahm 1 widdeja un 10 wah-
jules.

J. B. — J. K. Efmu dabujã. Paldeems! To dsesminu turp-
mahht us rekrufchu laiku. Zeem wahrtem var to firmo netikumu japaleef,
jo nesen bij var to runnahs. Turklaj neturru var labbu, kad tahs pretis-
zibnikshanahs minn, ihpafchi kad nesirã, ka tahs bahrgu fohdu panah-
kufshas.
Latw. aw. apghadatajs.

Rabbibas un preschu tirgus Jelgawa, 25. Septbr.,

Rihga, 23. September un Veepaja, — Septbr.

1872. gadda.

	Malkaja par:	Jelgawa.	Rihga.	Veepaja.
1/2	Fchelm. (1 vuhru) rudu	2 r. 30 f.	2 r. 40 f.	— r. — f.
1/2	" (1 ") kweschu	4 " 25 "	4 " " "	— " — "
1/2	" (1 ") meeschu	1 " 80 "	2 " 20 "	— " — "
1/2	" (1 ") arsu	1 " 20 "	1 " 50 "	— " — "
1/2	" (1 ") firu	2 " 50 "	3 " " "	— " — "
1/2	" (1 ") rupju rudu miltu	2 " 10 "	2 " 35 "	— " — "
1/2	" (1 ") bihdeleu	3 " " "	4 " " "	— " — "
1/2	" (1 ") " kweschu miltu	4 " " "	5 " " "	— " — "
1/2	" (1 ") meeschu putrainu	3 " " "	3 " 75 "	— " — "
1/2	" (1 ") kartofeli	— " 60 "	— " 90 "	— " — "

	Malkaja par:	Jelgawa.	Rihga.	Veepaja.
10	vudu (1 bitlamu) Feena	4 r. 50 f.	5 r. — f.	— r. — f.
1/2	" (20 mahz.) sweska	5 " — "	5 " 25 "	— " — "
1/2	" (20 ") dielses	1 " 10 "	1 " 15 "	— " — "
1/2	" (20 ") tabaka	1 " 60 "	1 " 25 "	— " — "
1/2	" (20 ") fchelhu apitau	— " 25 "	— " — "	— " — "
1/2	" (20 ") krobua linna	2 " 40 "	2 " 20 "	— " — "
1/2	" (20 ") bracka	1 " 70 "	1 " 10 "	— " — "
1	muzzu linna feblu	9 " 50 "	9 " 50 "	— " — "
1	" riku	10 " 25 "	11 " 50 "	— " — "
10	pudu farlanas fabls	6 " 80 "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas rupjas fabls	6 " 25 "	6 " — "	— " — "
10	" " smalkas fabls	6 " 25 "	6 " — "	— " — "

Latv. Amislu apgabdatais: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchana.

Pehz Wisaugstati apstiprinatu Kursemes krediteedribas spabrtases pamatu likumu § 10 teek tee, kam warbuht schahdas no Kursemes krediteedribas direkijas israkstis un pee tals paschas par juddufcham, fadegguftcham jeb fagtahm peemeldetat spabrtasesfchines buhtu, ta:

I. **No Postendes pagasta teefas** par fagtu peemeldeta 5 procentiga spabrtasesfcheine Nr. 94, leela 100 rubl. fudr., ar 1. Mai 1872 ismalkajameem kuponeem, israkstita 15. Juni 1870 preefch atraines Henriette Bachmann.

II. **No oberhofteef. adwol. Schmid k.** par fadegguftchu peemeldeta spabrtasesfcheine uf augku-angteem Nr. 7421, leela 5 rubl. 50 kop. fudr., israkstita 6. Mai 1868 preefch ta, kam wiinaa rohlt.

III. **No Wittenheim-Suffejas pagasta waldifchanas** par fagtahm peemeldetat spabrtasesfchines uf augku-angteem:

- Nr. 786, leela 21 rubl. 12 kop. fudr., israkstita 30. April 1865 preefch Peter Ohmann.
- Nr. 787, leela 21 rubl. 12 kop. fudr., israkstita 30. April 1865 preefch Martin Ohmann.
- Nr. 788, leela 21 rubl. 12 kop. fudr., israkstita 30. April 1865 preefch Jahn Ohmann.
- Nr. 3211, leela 50 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Gwa Meschanz.
- Nr. 3212, leela 50 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Jacob Meschanz.
- Nr. 3213, leela 20 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Gwa Guien.
- Nr. 3218, leela 70 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Wahre Welber.
- Nr. 3220, leela 20 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Gwa Bewer.
- Nr. 3221, leela 20 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Eihe Bewer.
- Nr. 3222, leela 21 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Gdde Muzgenek.
- Nr. 3223, leela 22 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Zuhle Muzgenek.
- Nr. 3224, leela 15 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Jandris Blifeh.
- Nr. 3225, leela 15 rubl. fudr., israkstita 30. April 1866 preefch Peter Blifeh.
- Nr. 4629, leela 100 rubl. fudr., israkstita 6. April 1867 preefch Krieh Mela Irbe.
- Nr. 4630, leela 100 rubl. fudr., israkstita 6. April 1867 preefch Behrtuls Mela Irbe.
- Nr. 4631, leela 80 rubl. 65 kop. fudr., israkstita 6. April 1867 preefch Behrtuls Mela Irbe.
- Nr. 5039, leela 17 rubl. 50 kop. fudr., israkstita 4. Mai 1867 preefch Peter Rowigsh.
- Nr. 5040, leela 17 rubl. 50 kop. fudr., israkstita 4. Mai 1867 preefch Anne Rowigsh.
- Nr. 9697, leela 100 rubl. fudr., israkstita 6. Oktober 1869 preefch Peter Wefsmann.

- Nr. 9698, leela 28 rubl. 52 kop. fudr., israkstita 6. Oktober 1869 preefch Peter Wefsmann.
- Nr. 9699, leela 31 rubl. 6 kop. fudr., israkstita 6. Oktober 1869 preefch Peter un Janne Scholer.
- Nr. 9700, leela 100 rubl. fudr., israkstita 6. Oktober 1869 preefch teem wehl nepeaugufcheem Martin, Anne un Dahrie Tebraud.
- Nr. 9701, leela 2 rubl. fudr., israkstita 6. Oktober 1869 preefch teem wehl nepeaugufcheem Martin, Anne un Dahrie Tebraud.
- Nr. 13073, leela 35 rubl. 72 kop. fudr., israkstita 23. Oktober 1870 preefch Jesselonok.
- Nr. 13074, leela 59 rubl. 47 kop. fudr., israkstita 23. Oktober 1870 preefch Wahre Stadre.
- Nr. 13075, leela 43 rubl. 40 kop. fudr., israkstita 23. Oktober 1870 preefch Anne Grifchte.
- Nr. 14188, leela 30 rubl. fudr., israkstita 9. Februar 1871 preefch Anne Sirmowifch.
- Nr. 14189, leela 30 rubl. fudr., israkstita 9. Februar 1871 preefch Dahrie Sirmowifch.
- Nr. 14190, leela 35 rubl. fudr., israkstita 9. Februar 1871 preefch Peter Sirmowifch.
- Nr. 14191, leela 30 rubl. fudr., israkstita 9. Februar 1871 preefch Gwa Sirmowifch.
- Nr. 14192, leela 35 rubl. fudr., israkstita 9. Februar 1871 preefch Krieh Sirmowifch.
- Nr. 14670, leela 35 rubl. fudr., israkstita 23. April 1871 preefch Peter Keepenek.
- Nr. 14671, leela 30 rubl. fudr., israkstita 23. April 1871 preefch Gwe Keepenek.
- Nr. 14672, leela 12 rubl. fudr., israkstita 23. April 1871 preefch Dahrie Rihwan — 2

Dunalkas pagasta lohjetkeem zaur fcho tohy finnams darrichts, ka ta klasseerschana deht galwas un pagasta naudas malkafchana par II. pufi 1872 un I. pufi 1873 notifikufe, bet kurri dohma mafaka klasse ilt, teem buhs lihds **10. Oktober f. g.** fchawat to paarabdiht, fuhdsibas sijnf luhgt un to pee usraugu teefas peenest, jo pehz fchi terminu neweens wairis netaps klauhstis. Dunalkas pag. waldbis, 14. September 1872. (Nr. 152.) Pag. wezz.: M. Dobrmann. Pag. ftr.: Sokolowsky.

No Dandables pagasta waldifchanas. Dohbeles aprink, zaur fcho teem abrus pagasta dshwodameem lohjetkeem tohy finnams darrichts, ka ta galwas naudas idallifchana par 1872/73. gaddu irr notifikufe un tals lites lihds **20. Oktober f. g.** pee pagasta wezzata eeffch fcheenes Ligant mahjahn deht eeflattifchanas ijlitas buhs, lihds kurram laikam latris fawas nemeera fuhdsifchanas pee usraugu teefas warr peenest, jo pehz fchi terminu neweens wairis netaps klauhstis. Dandable, 19. September 1872. 3 (Nr. 70.) Pag. wezzat.: D. Seemel. (S. B.) Pag. ftrihw.: W. Stanke.

No Abguldes pagasta waldifchanas. Dohbeles aprink, wiffeneem fchi, — abrus pagasta dshwodameem lohjetkeem tohy finnams darrichts, ka galwas naudas malkas idallifchana par II. pufi 1872 un I. pufi 1873. g. notifikufe, un ta idallifchanas rullis deht eeflattifchanas lihds **1. Oktober f. g.** fcheit ijlitas, lihds kurram deenaf nemeera fuhdsibas warr peenest, jo wehlatu neweens netaps klauhstis, un ujlita galwas nauda buhs jamalka. — Urri tohy finnams darrichts, ka naudas malkafchana, wahu idobfchana un wahre mainifchana tik weenweentgi I. un 15. katra mehnesi pagasta waldifchanas fanahlfchanas weeta, — un ja tals deenas fwehdeena jeb krobna fwehstu deena eefritu, tad to deenu pehz tam notiks; jo kas jittas deenas nahls, par weli ftagahs. Abgulde, 1. September 1872. (Nr. 72.) Pagasta wezz.: G. Kronberg. (S. B.) Pag. ftr. weeta: J. B. Baldowsky.

Krohra-Wirzawas pagasta waldifchana finnami darridama, ka tee galwas naudas arebekinifchanas rullis preefch 1872/73. gadda faraktiti un malkafataji fchitras eedallit, — usajitna wiffus tohs, kurri lahdu atfwabbinifchana no galwas naudas, dachadu comeslu deht wehletohs, tee lai **25. September f. g.** wulstien 8. no ribta, ka tanni weniqa isflehgtchanas terminu, Kr-Wirzawa pee fapuzjeem pagasta weetneekem fanabl, jo pehz fcha terminu latris ta malkas, ta weetneeki buhs apspredufchi.

Sche lacht teel peeminestis, ka naudas un labibas faramefchana un waffes idobfchana katra obradeena no wulstien 8. lihds wulstien 1. pehz wusdeemas pee fchihis pagasta waldifchanas teel isdarritas. Kr-Wirzawas pag. waldbis, 7. Septbr. 1872. (Nr. 577.) Pag. wezz.: J. Aumann. (S. B.) Strihw.: Kap.

Tahs gauschi flawetas un lehtas

Sweedru semkobjibas maschinas

prohti: arklus no 5 lihds 16 rubl., ezefchas, fehschanas-maschinas, rohkas un sirga-tullamas maschinas no 120 lihds 450 rubl., puzmaschinas, ekfelmaschinas u. t. pr., ta arridsan

superfossatu

peedahwa par lehtu maksu

J. W. Grammann,

Maschinas-lehgeris **Rihgā**, Nikolai celā, blakam Schūgen (bisneku) dabrsam, pretti gabta fabrikam.

Kantohrs:

leelā Jekhaba celā, šķehrsam pretti Birschu nanmam.

25 rubli pateizibas maksas!

Nakti no 15. uf 16. August f. g. irr tam Grobbinas meščafunga pagasta Swelle meščafargam diwi sirai no aplohta sagti un prohti:

- 1) **weena randa kehwe**, 7 gaddus wezza, ar lauku peeri, abbas preefschajas un freisa wafakats labja bassas, wafakats naggi šaklbi, uf krelfo preefschas labju bischi libboja, webrta 45 rubl.;
- 2) **weens dulli behrs sirga**, 9 gaddus wezs, labbas swlas frehtes un deggunā majs balums, webrts 35 rubl. — Šchi augšam minneta makfa tohu weščhlita tam, kas skaidru siranu par teem sagteem sirgeem tam weščhmetam meščafargam wee Grobbinas pagasta teefas dohs. Grobbina, 15. Sept. 1872.
(Nr. 105.)   ††† P. Schille, now. wezz. (S. W.)   G. Neumann, šķihw. 3

Jauini laudis,

kas šehinā gaddā par školnsem Jelawas pagasta školā grihb estaktees, lai peemelēbs ar fruktamu un uwefchanābs atieštāht **25. Oktob.** pulsten 8. no ribta, wee inspektora Sadowšy. **Školas preefschneeziba.** 2

No Sawetschel muiščas (Завучель) eefšch Witefškas guberas, Wepšche freife teel **6 pušmuischas** ar tabm tur peederrigahm rohbeschahm un meščhem žaur žourim 15 rubl. f. deffetiā, wehz leeluma no 1000 lihds 3500 rubl. f. wabrohtas. Škadrasas swlas warr dabuht turpat, kā awei Wezzumuischā (Kursemmē), Schönberg leelzektmakfa, 50 werkes no Rihgas. 1

Skundas

draudēs školā irr par Mahstineem f. g. **pašiba školmeistera** weeta wakkam; kas šcho grihb wezemt, lai weetizābs laika ar šawahm leezibas šhnehm wee draudēs mahžitaja. 1

Brantschu tirgus Bausklā

buhš no 16. lihds 21. Oktober f. g. 2
Bausklā, 11. September 1872.
(Nr. 90.)   Stadiālermann: Ch. Thobel.
Buchhalter: Wiedmann.

12. Seybr. rihtu irr Dittelmentē **maja bruhna kehwe** no lauka pašlibduš. Šehwe bij 12 gaddu wezza, abbas preefschahjas kaltas. Gohdibgs šakehreis teel luhgās, wixnu nodohi Dittelmentē wee melderā **Zelchert.** 2

Wiffadas šortes

Rihgas dehlu un laktu

par lehtu zenū wabrohd **G. J. Jacobsohns** Jelgawā, katoku celā, šalkajā bobti Nr. 16, wee „baha šalka.“ Turpat wiffadas **allusbutteles** wabrohd par fabrika zenū. 2

Mudeles pahrzelschana.

Baur šcho es wiffceem zeenigeem pižejeem un manneem andeles drauceem par siranu pašluddinu. Ka es šawu

apleekera- un pehrwoju-andeli Rihgā

uf mannu ihpafšigu nammu **Schwimm-** jeb **zubku-celā** Nr. 9 pahrzelsis efnu un luhdsu, manni arridsan tur ar to libdšchinnigu uftizibū apweleht. Ar zeenibū: 4

Adolf Wetterich.

No žensures atwešlehts. Rihgā, 25. September 1872.

8 šaimineeku mahjas

no 107 lihds 216 puhrweetahm leelas, ar labbu šemmi un plawahm, tā arri labbeem rohbescheem, 11 werkes augšchūs Griwfas uf daugawas leelzeka (wee Dinaburgas, no šurren dšelfšech eet uf Rihgu, Pehterburgu, Warkšawu un Witefšku) — ne dabgt wabrohd **Marjanowas (Marienhof)** muischas waldšchana, Kursemmē, Žluktes ariakf. **Marjanow-muischā**, 1. September 1872. 5

Bernh. Steinberg.

Labbi šteegeli un dafštini
Šiobles muischā teel wabrohd
par 12 rubli 1000. 2

Wee

J. W. Steffenhagen un dehla, Jelgawā, niapat tappa gattawa un irr dabujama:

Kursemmēs wezza un janna

Paika-grahmata

uf to gaddu

1873.

Ar bildehm puščkota. Makfa eefecta 10 kap. un 100 neeefectas 6 rubl. šudr.

Septini Ohkštoni, jeb wezza gudriba jannā gaismā no Ir. Meškon. (Ar ištchrahm bildehm). 20 kap.

Kreemu walledas mahziba preefsch Ratweefcheem. Šaraktišis A. Šķerberg, Išes-draudēs školmeisters un ehrgelneeks. 25 kp.

Šhis un tas, šwešch un pats. Šahštini, wafaktas un dšehndšehmas jeb šinges, šaraktišas un šamelletas no J. Bankina, Wiskraufles školmeistera un ehrgelneeka. 25 kap.

Mella grahmata. Originalkrakfts no Ir. Meškon. Pima dalka. 12 kap.

Drukāhts wee J. W. Steffenhagen un dehla.